

Arbeidsplan 2024

Administrasjonens utkast utarbeidet 12.12.2023

Behandlet samarbeidsgruppe

Behandlet styret

Vedtatt

Revidert

Om arbeidsplanen for 2024

Arbeidsplanen gir en oversikt over Friluftsrådet Nordmøre og Romsdals viktigste og planlagte oppgaver for kommende år. Det er tatt med løpende oppgaver og spesielle satsinger og prosjekt for året. Planen er delt inn etter fagområder, men mange oppgaver går på tvers av disse. Det er i år utarbeidet en kortfattet tekstversjon av arbeidsplanen, mens administrasjonens plan i tabellform ligger som vedlegg.

Aktivitet styres av tilskudd

Friluftsrådet finansieres av medlemskommunene med kr 10,22 per innbygger – totalt 1,2 mill. (alle tall er fra 2023-budsjett). Øvrige inntekter er tilskudd på 9,2 mill. fra stat, fylkeskommune og andre private og offentlige tilskuddsgivere. Tilskuddene er i stor grad bundet til gjennomføring av spesifikke prosjekt og prosjekttilskuddene styrer i stor grad våre arbeidsoppgaver og mulighet til å gjennomføre disse. I tillegg har Handelsstandens Miljøfond bidratt med betydelige beløp (22,7 mill. i 2023 budsjett) til rydding av marint avfall, men dette beløpet blir betydelig lavere i 2024 ettersom vårt oppdrag på Smøla er avsluttet.

Andre hovedsatsinger

De løpende oppgavene er mange og videreføres i stor grad i 2024. Stikk UT! er vår største merkevare og landets største turregistrering. Arbeid med piloten Stikk UT! Norge vil være en stor oppgave som vil gjøre Stikk UT! bedre rustet for framtiden. Rydd Norge-prosjektet går inn i ny periode med Rydd Norge 2-programmet som finansierer rydding i Aukra, Averøy, Hustadvika, Kristiansund og Smøla i tillegg til vedlikeholdsrydding. Vi fortsetter satsingen mot barn og unges friluftsliv og spesielt Læring i friluft (skole og barnehage). Plan for friluftslivets ferdselsårer er også forventet å ha stor aktivitet i 2024.

Deltakerkommuner i Friluftsrådet i Nordmøre og Romsdal

Aukra

Aure

Averøy

Gjemnes

Heim

Hustadvika

Kristiansund

Molde

Rauma

Smøla

Sunndal

Surnadal

Tingvoll

1. Styring, plan og økonomi

FNR er et kommunalt oppgavefelleskap (KO) for 13 deltakerkommuner. En samarbeidsavtale ligger til grunn for oppgavefelleskapet og representantskapet er FNRs øverste organ. Styret består av én representant fra hver deltakerkommune og leder den løpende virksomheten i samarbeid med daglig leder. Ei samarbeidsgruppe bestående av én friluftsfaglig representant for hver kommune skal bistå friluftsrådet og være et faglig bindeledd mellom FNR og deltakerkommunene.

FNR skal driftes i tråd med samarbeidsavtale og føringer fra representantskap og styret. Et omforent planverk skal sikre god drift og legge til rette for god styring og samarbeid med eierkommunene. FNR skal sikre økonomisk grunnlag for drift og ha forsvarlig økonomistyring. HMS skal ivretas og FNR skal være en god og forutsigbar arbeidsplass som sikrer godt arbeidsmiljø, godt samarbeid og utvikling av samlet kompetanse.

Ansatte i FNR i desember 2023. Fra venstre Patrick Gule, Mattis Mikkelsen, Liv Synnøve Hoel, Hilvi Auerdal, Gjøril Skare Berg, Ola Fremo (daglig leder) og Marte Melbø.

Ta kontakt med oss om du lurer på noe!

Vi tror et bærekraftig friluftsliv skapes gjennom samarbeid og deling av kunnskap

2. Samarbeid og kommunikasjon

FNR skal å være en best mulig ressurs for kommunene gjennom å være tilgjengelig og ha god faglig dialog. FNR skal formidle kjernebudskap til de som er med på våre aktiviteter, være synlig i samfunnsdebatter og samarbeide med nasjonale, regionale og lokale etater og organisasjoner.

For 2024 er det prioritert å styrke dialog og kommunikasjon med kommunene, både på politisk og administrativt nivå. Eiermøter, styrearbeid og samarbeidsgruppa er områder det er ønsket å styrke. En kommunikasjonsplan skal ferdigstilles og tas i bruk, blant annet i arbeidet med ny nettside.

3. Bærekraftig friluftsliv

Friluftsliv kan bidra til løsninger for mer bærekraftige kommuner. Friluftsliv må fortsette å bidra til god helse, inkludering, bolyst og kunnskap, men må samtidig redusere sine fotavtrykk i form av f.eks. transport, forbruk av utstyr, inngrep og forstyrrelser i naturen. Dette er vårt «bærekraftskompass».

FNR skal gå foran og være en god rollemodell samtidig som vi fremsnakker nærturen, sporløs ferdsel, utstysreduksjon og hvordan vi ellers kan oppleve mer og forbruke mindre. Allemannsretten og allemansplikten, Stikk UT!-vett og naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv er andre stikkord for arbeidet. Tiltak innen temaet er forankret i vår bærekraftstrategi.

Vi tror kunnskap og respekt for naturen er en forutsetning for å skape et bærekraftig samfunn

4. Stikk UT!

Stikk UT! er vår største aktivitet med deltakere tilsvarende 20% av innbyggerne i regionen. Stikk UT! gjør det enkelt å delta over hele regionen og er Friluftsrådets viktigste verktøy for å nå bredt ut til alle våre målgrupper. Stikk UT! gjennomføres i samarbeid med kommunens Stikk UT!-kontakter, frivillige, fylkeskommunene, skikretsen med flere.

Stikk UT! har bred oppslutning i regionen og deltakerne er både blant de aller sprekeste og hjelper andre over dørstokken.

I 2024 skal vi opprettholde og videreutvikle Stikk UT! som et aktivitetstilbud for alle innbyggerne i våre kommuner, gjennom hele året. Stikk UT! består av disse konseptene:

- ♥ Stikk UT! Sommer
- ♥ Stikk UT! Vinterfottur
- ♥ Stikk UT! Ski
- ♥ Stikk UT! Bedrift
- ♥ Stikk UT! Sammen

andre friluftsråd. FNR skal lede arbeidet som er viktig for å gjøre Stikk UT! større og mer robust.

I samarbeid med Friluftsrådernes Landsforbund skal Stikk UT! Norge etableres som en pilot i 8 - 10

Vi tror at et rikt friluftsliv gjør regionen vår til et attraktivt sted å bo

5. Friluftsliv for barn og unge

5.1. Friluftsskolen

Glede ved å være i aktivitet ute samt kunnskap om og respekt for natur er tema på Friluftsskolen.

Hustadvika, en ungdomscamp med vannbaserte aktiviteter for deltakere 14 -18 år fra hele regionen. Her får ungdommer ulike bakgrunner og alle samfunnslag møtes under like forutsetninger og oppleve mestring i det våte element.

Friluftsskolen er et ferietilbud for barn i nærmiljøet for å gi en lystbetont introduksjon til friluftsliv. Skolene skal være åpen for alle og ha lav deltakeravgift/gratisplasser. Gjennomføring av skoler er avhengig av godt samarbeid med kommune, frivilligsentraler, kulturinstitusjoner, lag, foreninger og ildsjeler

I 2024 ønsker vi å opprettholde eksisterende tilbud i Averøy, Heim, Hustadvika, Kristiansund, Molde, Rauma, Surnadal (iTrollheimen), Tingvoll, samt etablere tilbud i minst én ny kommune. Vi planlegger å tilby 600 plasser fordelt på 18 arrangement.

Det planlegges også å gjennomføre Vått og Vakkert i

5.2. Læring i friluft (Lif)

Lif for alle-prosjektet er den største skolesatsinga i 2024. Kursing av lærere, deling av undervisningsopplegg og nettverksbygging er tema for de 13 skolene som deltar i prosjektet. Avhengig av finansiering så ønsker vi også å tilby kurs for andre skoler som har vist interesse og etterspurt kompetanseheving på feltet.

Det jobbes også med planer om et barnehagenettverk og med å tilby disse kurs og samlinger. Vi tilbyr også Stikk UT! Sammen opplæring på skoler og jobber for at Stikk UT!-turmål blir lagt til gapahuker i nærheten av skoler/barnehager. Det er også søkt midler til å fortsette arbeidet med å få flere skoler til å ta i bruk digitale undervisningsopplegg i forbindelse med marin forsøpling.

Praktiske oppgaver gir god læring og robuste barn. Her er lærer fra Haukås skole i Hustadvika på kurs med Friluftsrådet.

♥ 13 skoler		♥ 330 lærere		♥ 2026 elever	
Kristiansund	<ul style="list-style-type: none"> Nordlandet Ungdomsskole Norlandet barneskole Dale barneskole Allaanengen skole Frei skole 	Molde	<ul style="list-style-type: none"> Eidsvåg barne- og ungdomsskole Indre Nesset barne- og ungdomsskole Sellanrå skole 		
Gjemnes	<ul style="list-style-type: none"> Batnfjord skule 	Hustadvika	<ul style="list-style-type: none"> Haukås skole 		
Sunddal	<ul style="list-style-type: none"> Gjøra oppvekstsenter 	Rauma	<ul style="list-style-type: none"> Måndalen barne- og ungdomsskule Åfarnes skole 		

Tabell med nøkkeltall og skoler som deltar i Lif for alle-prosjektet.

6. Friluftsliv for ALLE

FNR gjennomfører store og små aktivitetsprosjekter for bedre folkehelse og livskvalitet. Det vektlegges å nå grupper med spesielle behov med tiltak som bidrar til sosial inkludering og varig økt deltakelse i våre egne og andres tilbud.

Vi tror gode møter mellom mennesker og natur fremmer livskvalitet

FNR tilbyr flere aktiviteter og kurs i grunnleggende friluftsliv som tilpasses ulike målgrupper. Kursene som tilbys våre medlemskommuner er blant annet mat på bål, ski, fiske, sanking og Stikk UT! opplæring. Vi inkluderer i 2024 marin forsøpling og kan arrangere strandryddeaksjoner for ulike målgrupper. I 2024 fokuserer vi på nærturer og kommer til å legge turer til lokale gapahuker. Vi ønsker også å tilby fagdag eller et nettverk om friluftsliv for ansatte i kommunen som arbeider med flerkulturelle.

Vi vil fortsette som part i stiftelsen «Spenningskurset» på Bjorli. Dette er ei samling for nærmere 60 deltakere med funksjonsnedsettelse fra hele Møre og Romsdal og like mange instruktører fra Møre Folkehøyskole uka før påske. Vi vil også jobbe videre med å kartlegge friluftstilbud som er tilgjengelig for rullestol, etter oppdrag fra Kartverket.

Aktiv på dagtid i Molde og Stikk UT! Sammen i Kristiansund skal fortsatt gjennomføres i samarbeid med Frisklivsentralene. Vi søker i 2024 etter flere samarbeid med eksisterende tilbud for turgrupper i Averøy, Aukra, Hustadvika, Rauma og kartlegger mulighet for å etablere nye tilbud i øvrige kommuner. Tilbud på dagtid gjennomføres også i samarbeid med frivillige, lag og organisasjoner.

Turlederne er en viktig del av aktivitetstilbudene på dagtid. De kurses av friluftsrådet for å kunne bidra best mulig til aktivitet og livskvalitet for andre.

7. Marin forsøpling

Friluftsrådet Nordmøre og Romsdal organiserer rydding av strender både med frivillige og profesjonelle ryddere.

FNR er en sentral aktør i arbeidet mot marin forsøpling i regionen. FNR organiserer og samordner profesjonelle og frivillige strandryddeaktører og er bindeledd til kommuner og nasjonale myndigheter og organisasjoner.

I 2024 gjennomføres Rydd Norge-oppdrag i Aukra, Averøy og Hustadvika, i samarbeid med Hustadvika Adventure. Panteordningen for strandsøppel, Stikk UT og Plukk! videreføres i oppdatert versjon og skal markedsføres til bl.a. skoler. I det nasjonale prosjektet «Landsdekkende folkeforskning på plast langs kyst og i elver» involverer vi 3 nye videregående skoler i Nordmøre og Romsdal og fortsetter samarbeid

med de 5 nåværende skolepartnerne. Gjennom Nettverk Marin Forsøpling skal vi arrangere to åpne strandryddedager for å markere byryddedagen i mai og Strandryddedagen i september i tillegg til nettverkssamlinger for medlemmer av nettverket. For første gang tilbyr vi i 2024 en ordning som skal gjøre det lettere for dykkere m.fl. å fjerne spøkelsesteiner.

8. Skjærgårdstjenesten

Skjærgårdstjenesten i Møre og Romsdal ble etablert høsten 2018 i et samarbeid med staten (50%), fylkeskommunen (25%) og medlemskommunen med de to friluftsrådene (25%). Målet med er å legge til rette for **sjøbasert friluftsliv**.

Båten «Rigmor» benyttes til oppdrag knyttet til tilrettelegging, og arbeid mot marin forsøpling. Gjennom Skjærgårdstjenesten videreutvikles bl.a. padleruter på Nordmøre og i Romsdal med registrering i morotur.no, samt fysisk tilrettelegging av bl.a. telt- og hengekøye-destinasjoner på offentlige friluftsområder. I 2024 vil det jobbes for å etablere og finansiere egen båt stasjonert i vår region, samt skoling av eget mannskap.

Skjærgårdstjenesten jobber for det sjøbaserte friluftslivet og er et viktig verktøy i arbeidet mot marin forsøpling.

9. Areal - plan, sikring og tilrettelegging

FNR jobber for at arealer for friluftsliv kartlegges og ivaretas og at sikring og utvikling gjøres planmessig og bærekraftig til beste for mennesker og natur. Vi bistår kommunen som arealmyndighet og jobber for et best mulig samarbeid mellom kommune, regionale myndigheter og frivilligheten som står for mye av tilretteleggingsarbeidet.

Godt samarbeid mellom myndigheter og frivillige er avgjørende for god tilrettelegging. Her er Freimarkas Venner på jobb for friluftslivet.

Årø og Røbeek velforening på dugnad på Stikk UT!-sti. Riktig sti på rett sted gir bærekraftige løsninger, men innebærer ofte vanskelig avveining.

I 2024 jobbes det for ferdigstilling av planer for friluftslivets ferdselsårer (sti- og løypeplaner) i kommunene Molde, Kristiansund, Smøla, Averøy, Tingvoll og Rauma og for oppstart i ytterligere 5 kommuner. 2024 er nest siste år kommuner kan få støtte til dette arbeidet.

Kartlegging og verdsetting av friluftsområder er gjennomført i Aukra, Hustadvika, Kristiansund, Molde, Sunndal, Surnadal. Arbeidet er påbegynt i Aure, Gjemnes, Heim, Rauma og Tingvoll og friluftsrådet forsøker å motivere til å ferdigstille disse.

Statlig sikring av friluftsområder er et viktig virkemiddel for sikring og tilrettelegging, der staten kan dekke mye av regningen. FNR jobber for at flere av våre kommuner benytter denne ordningen planmessig på viktige friluftsområder og gode tilretteleggingstiltak.

Arbeidsområdet finansieres bare delvis gjennom statlige prosjekt, men Friluftsrådet kan påta seg oppgaver i kommuner som faktureres etter avtale. Vi vil jobbe for videreføring av Stikk UT!-stifond, der Sparebanken Møre stilte med 500 000,- til vedlikehold av Stikk UT!-stiene i fylket 2023. Friluftsrådet søker om spillemidler til turskilt og får disse produsert etter bestilling fra kommuner og frivillige. FNR bistår ellers kommuner og frivillige med råd og veiledning om tilrettelegging og vil bl.a. få egen temaside om dette på nye nettsider.

Friluftsliv for alle - hele året!

Vedlegg 1. Administrasjonens arbeidsplan med fagområder, mål og tiltak.

1. Styring, plan og økonomi				
Prosjektnr:	100 Admin	Fagansvar:	Ola	Est. årsverk: 0,6
FNR skal driftes i tråd med samarbeidsavtale og føringer fra representantskap og styret. FNR skal ha planer og rutiner som sikrer god drift og legger til rette for god styring.				
Resultatmål		Ansvar	Frist	Status
Tiltak				
1.1. Representantskapsmøte – Avholde representantskapsmøte ihht. samarbeidsavtale.		Ola		
1.2. Styret – Legge til rette for at styret kan arbeide godt og i tråd med vedtekter og føringer fra representantskapet. Avholde 2-3 styremøter etter fastsatt møteplan med datoer og AU-møter etter behov.		Ola		
1.3. Samarbeidsgruppe – Videreføre arbeid med samarbeidsgruppe og utvikle dennes rolle, oppgaver og rutiner.				
1.4. Planer og drift – Utarbeide, vedlikeholde og etterleve planverk som KO.		Ola		
Lage arbeidsplan for 2024 og følge opp arbeidsplanen jevnlig. Datoer for gjennomgang 7.5. – 3.9. – 5.11.		Mattis/ Marte/Liv		
Vedta 5-årsstrategi (2024 – 2028).		Ola		
Ta i bruk plan for kommunikasjon og revidere Stikk UT!-strategi (vedtas i 2025).		Mattis/Liv		
Etablere rutine for anbud, innsyn og annet som følger av ny organisasjonsform.		Ola/Mattis		
1.5. Økonomi – Sikre økonomisk grunnlag for drift og forsvarlig økonomistyring.		Ola		
Utarbeide budsjett og revidere etter 1. søknadsrunde.		Ola/Mattis		
Føre regnskap i samarbeid med regnskapsfører.		Ola		
Rapportere økonomistatus til styret og ansatte jevnlig.		Ola		
Søke eksterne midler til drift og utvikling.		Ola		
Legge fram forslag om økt kommunalt bidrag til FNRs drift med bakgrunn i økt arbeid med sikringssaker, Skjærgårdstjenesten i MR og styrehonorar.		Ola		
1.6. HMS – Sikre at HMS ivaretas for kontorarbeidsplass og utendørs aktivitet ihht. rutiner.		Ola		
Gjennomgå HMS-rutiner årlig med øvelse.		Mattis		
1.7. Arbeidsmiljø – Være en god og forutsigbar arbeidsplass som sikrer godt arbeidsmiljø, godt samarbeid og utvikling av samlet kompetanse.		Ola		
Gjennomføre medarbeidersamtaler.		Ola/alle		
Utarbeide plan for ferieavvikling		Mattis		

2. Samarbeid og kommunikasjon				
Prosjektnr:	100 Admin	Fagansvar:	Ola/alle	Est. årsverk: 0,2
FNR skal være et kompetansesenter innen friluftsliv og drive innovasjon og utviklingsarbeid innen fagfeltet for hele regionen. FNR skal være en best mulig ressurs for våre eiere og være synlig i samfunnsdebatter og samarbeide med nasjonale, regionale og lokale etater og organisasjoner.				
Resultatmål		Ansvar	Frist	Status
Tiltak				
2.1. Kommunene – Sikre god kommunikasjon med eierkommunene. Ha god faglig dialog og legge til rette for god utøvelse av eierrollen.		Ola		
Gjennomføre Eiermøter med min 2 kommuner, samt være mer tilstede i øvrige kommuner.		Ola		

Aktivt tilby bistand til kommunene i aktuelle saker og bistå kommunene på forespørsel. Bruke samarbeidsgruppa aktivt.	Alle		
Være pådriver for gjennomføring av regionale prosjekter i den enkelte kommune.	Alle		
Planlegge tiltak i forbindelse med Friluftslivets år 2025 i samarbeid med kommunene og andre aktører.	Alle? Burde vi hatt en ansvarlig?		
2.2. Kommunikasjon – Kommunisere bredt gjennom aktuelle kanaler ihht. kommunikasjonsplan.	Ola/ Mattis/alle		
Ta i bruk ny hjemmeside.	Marte/Ola/alle		
Slutføre arbeidet med ny kommunikasjonsplan og følge opp tiltaksplan i denne:	Mattis		
Besvare og følge opp henvendelser på telefon, epost og fb-messenger.	Mattis		
Publisere nettsaker på www.friluftsråd.no og www.stikkut.no .	Mattis/Hilvi/Liv		
Publisere artikler og oppdateringer på Facebook og Instagram.	Hilvi/Liv		
Sende ut pressemeldinger og mediasaker til aktuelle lokale og regionale medier.	Alle		
2.3. Regionale aktører – Ha et konstruktivt samarbeid med regionale aktører – herunder: - M&R og T fylkeskommuner - FNF - NJFF - klyngefelleskapet idrettssenteret - Sunnmøre Friluftsråd - Turistforeningene - Speiderkrets og grupper - og andre relevante aktører	alle		
Aktivt delta på folkehelsekonferansen, fylkeskulturkonferanse, frivilligkonferansen og andre fylkeskommunale og regionale møteplasser. Arrangere eget regionmøte under friluftslivets uke?	Alle		
2.4. FL – Ha et konstruktivt samarbeid med Friluftsrådernes Landsforbund (FL) – herunder: Delta den månedlige teams-møter, årlige friluftslivkonferanser, FL sitt årsmøte og FLs ansattesamling. Samt delta på nasjonale prosjekt i regi av FL. Samarbeide med andre friluftsråd som jobber med samme oppgaver/prosjekt som oss.	Ola Ola/alle		
2.5. Lokal frivillighet – Samarbeide med lokal frivillighet om aktivitet og andre saker.	Alle		
2.6. Grunneiere – Samarbeide med grunneiere og grunneierorganisasjoner.	Liv/Ola/alle		

3. Bærekraftig friluftsliv

Prosjektnr:	Gjennomgående tema	Fagansvar:	Est. årsverk:	0,1
FNR skal jobbe for å sikre og styrke allemannsretten, god ferdselskultur og bærekraftig friluftsliv, etter egen bærekraftstrategi. Temaet er tverrfaglig og flere tiltak fremgår av øvrige fagområder.				
Tiltak	Ansvar	Frist	Status	
Ha bærekraftig friluftsliv, sporløs ferdsel, allemannsretten og allemansplikten som gjennomgående tema i alle kanaler og arrangement, herunder friluftsskole, Læring i friluft og for andre grupper.	Alle			
Være god rollemodell i egen aktivitet og jobbe for redusert utslipp og forbruk fra friluftsliv.	Alle			
Fremme naturvennlig tilrettelegging etter «bærekraftskompasset» med størst mulig gevinster for minst mulig inngrep.				
Fremme «grønn samferdsel» i hverdagen med fokus på bla. snarveger, gange og sykling.	Alle			
Gjennomføre kurs i sporløs ferdsel på forespørsel (søke finansiering).	Marte			
Spre Stikk UT! Vett-reglene og gjennomføre informasjonskampanje om allemansplikten under Stikk UT! -sesongen.	Liv			
Samarbeide med grunneierorganisasjoner om informasjon og tiltak i tråd med allemannsretten.	Liv/Ola			

4. Stikk UT!

Prosjektnr:	110 Stikk UT!	Fagansvar:	Liv og Ola	Est. årsverk:	2,5
--------------------	----------------------	-------------------	-------------------	----------------------	------------

FNR skal opprettholde og utvikle Stikk UT! som vårt fremste tiltak for aktivitet og friluftsliv ihht. samarbeidsavtalen med kommunene. Strategiplan for Stikk UT! ligger til grunn.

Resultatmål – Tiltak	Ansvar	Frist	Status
4.1. Gjennomføre Stikk UT! i tråd med rutiner og årshjul sommer og vinter			
Ha turer, nettsider, app og brosjyre klar til sesongstart 1. mai og 1. desember	Liv		
Kommunisere Stikk UT!-tilbudene i tråd med årshjul.	Liv		
Kvalitetssikre Stikk UT!-turer ift. bærekraft (vern, naturverdier, transport og slitasje). Gjennomføre dialogmøter med grunneierorganisasjoner, Statsforvalterne og vernemyndigheter og fylkeskommunene. Vurdere kvalitetssikring vinterturer.	Liv/Ola		
Arbeide for å videreføre ordningen med Stikk UT! Sti-fond.	Liv/Ola		
Bistå kommunene med oppdatering og utvikling av innholdet på morotur.no i samarbeid med MR Fylkeskommune. Innføring av turdatabasen.	Liv		
Besvare og følge opp henvendelser fra brukere.	Liv/Mattis		
Sammen med kommunene samhandle godt med frivillige og frivillig-grupper og andre relevante aktører.	Liv		
Gjennomføre Stikk UT! Festival under Friluftslivets uke. Kartlegge mulighet for en Stikk UT!-konferanse.	Liv/Ola		
Utrede ny og bedre nettbutikk.	Marte/Liv		
Organisere produksjon og salg av Stikk UT! krus/skåler.	Liv		
Produsere og distribuere Stikk UT! kart til sesongstart 1. mai.	Liv/Mattis		
4.2. App og nettside – Drifte og videreutvikle Stikk UT!-app og nettside i samarbeid med leverandører.	--		
Følge opp utvikling av app/nettside i tråd med utvikling av Stikk UT! - følge opp integrasjon av løyper.net i kartet i appen. - videreutvikle og drift av «spor meg»-funksjonen. - videreutvikle og drift «sammen»-funksjonen.	Liv/Ola		
4.3. Økonomi – Jobbe strategisk med å styrke økonomien til Stikk UT! ihht. markeds og kommunikasjonsplan (sponsorarbeid).	Hilvi		
Følge opp eksisterende sponsoravtaler og rekruttere nye sponsorer	Hilvi		
4.4. Stikk UT! Bedrift (110.20) – Videreutvikle og gjennomføre Stikk UT! Bedrift i tråd med årshjul.	Gjøril/Liv		
Øke antall og ivareta deltagende bedrifter i sommer- og vintersesongen.	Gjøril		
4.5. Stikk UT! Ski (110.10) – Gjennomføre Stikk UT! Ski i tråd med årshjul.	Liv		
Samarbeide tett med SF og Møre og Romsdal skikrets om Stikk UT! ski i samarbeid med lag og organisasjoner.	Liv		
Gjennomføre Stikk UT! Ski utenfor oppkjørte skispor.	Liv		
4.6. Stikk UT! Sammen (160.35) – videreføre arbeidet med Stikk UT! Sammen	Liv		
Videreutvikle/ ivareta Stikk UT! Sammen-konseptet, app, hjemmeside og brosjyre.	Liv		
Motivere til flere Stikk UT! Sammen grupper/turer (for utvalgte målgrupper som bedrifter, skoler, flerkulturelle, dagsenter, ungdommer og studenter).	Liv		
4.7. Videreutvikle Stikk UT! – i samarbeid med eierkommuner og flere friluftsråd i Norge.	Liv		
Utarbeide ny Stikk UT!-strategien i samarbeid med SF, styret, samarbeidsgruppe, Stikk UT!-kontakter og andre aktuelle aktører.	Hilvi/Ola/Liv		
Fremme bruken av nærturer som Stikk UT!-turmål og gapahuker			
Utvikle tiltak for økt deltagelse fra barn og unge.	Liv		
4.8 Gjennomføre piloten «Stikk UT! Norge» -arbeide for felles turregistrering i samarbeid med FL og alle friluftsråd i Norge og utarbeide en prosjektplan.	Hilvi og Ola		
Utarbeide avtale om med FL om overføring av Stikk UT!	Hilvi og Ola		
Kartlegge muligheter for utvidelse av turlister for kommuner.	Hilvi/Ola		

5. Friluftsliv for barn og unge

Prosjektnr:	140 Friluftsskolen	Fagansvar:	Mattis	Est. årsverk:	0,4
	190 Læring i friluft		Marte		0,8

FNR skal utvikle og gjennomføre friluftsskoler og jobbe for at dette er et ettertraktet friluftslivtilbud for barn og unge i flere kommuner.

FNR skal arbeide for at friluftsliv, uteskole og fysisk aktivitet får større plass i skole, SFO og barnehage. I perioden 2023-2025 deltar vi i det nasjonale «Lif for alle» -prosjektet, finansiert av Sparebankstiftelsen DNB.

Resultatmål	Ansvar	Frist	Status
Tiltak			
5.1. Friluftsskoler – Gjennomføre friluftsskoler i samarbeid med kommuner, ildsjeler, lokale og regionale foreninger. Mal er 3 dager høst og vinter, 5 dager om sommer – 30 deltakere med tilbud om gratisplasser.	Mattis		
Sørge for økt deltakelse fra flerkulturelle og innvandrere.	Mattis		
Utvikle samarbeid om praksis/arbeidsressurser fra flere utdanningsinstitusjoner (Volda, lærerutd., VGS).	Mattis		
Gjennomføre 4 uker med Friluftsskole vinter i: - Molde/Hustadvika (Skaret) - Rauma (i samarbeid med Fjellfestivalen) - Kristiansund - iTrollheimen (Trøndelag/Møre og Romsdal)	Mattis (Patrick, Marte)		
Gjennomføre 11 uker med Friluftsskole sommer i: - Kristiansund (4 uker) - Averøy - Heim – 2 uker - Tingvoll - Hustadvika – 2 uker - Rauma (i samarbeid med Fjellfestivalen)	Mattis (Patrick, Marte)		
Gjennomføre 2 uker med Friluftsskole Høst i: - Kristiansund - Molde i samarbeid med Moldespeiderne	Mattis (Patrick, Marte)		
Kommunisere tilbudet til medlemskommunene og utrede muligheter med sikte på å etablere nye friluftsskoler (ønske om Smøla, Surnadal eller Gjemnes).	Mattis		
Synliggjøre tilbud som eksisterer i kommunen og etablere samarbeid der det er hensiktsmessig. MOI, Fjellfestivalen, iTrollheimen, Moldespeiderne med flere.	Mattis		
5.2. Læring i Friluft – Gjennomføre kurs for ansatte i skole/barnehage, drifte nettverk for lærere i Nordmøre og Romsdal og ellers følge opp Lif-for alle prosjektet iht. nasjonale plan.	Marte		
Følge opp de 13 skolene som deltar i FL sitt 3-årige Lif-for alle prosjekt.	Marte		
Gjennomføre kurs i ulike tema for lærere og klasseveiledninger for skoler utenom Lif- for alle prosjektet.	Marte		
Engasjere flere skoler til å bruke digitale undervisningsoppleggene mot marin forsøpling, og gjennomføre strandrydding med elever.	Gjøril		
Markedsføre Stikk UT og plukk! For skolene i vår region.	Gjøril		
Gjennomføre Stikk UT!-opplæring og presentere Stikk UT! Sammen for elever på skoler i vår region.	Marte/Liv/ Gjøril		
Se på mulighet for å etablere eget barnehagenettverk og gjennomføre kurs/samlinger for disse.	Marte		
Opprettholde samarbeid med høyskolen i Molde om Fagdag friluftsliv for vernepleier-studenter.	Marte		
Avklare videre framdrift for Utemix og Aktivportalen. Vurdere om de kan brukes som portaler for LIF, herunder finansiering, samarbeidspartnere, drift, osv.	Marte		
Bidra med fagkompetanse til School 21-prosjektet som MR fylket gjennomfører	Marte		
5.3. Vått og vakkert ungdomscamp (160.526) – Gjennomføre ungdomscampen Vått og vakkert med vannbaserte aktiviteter for deltakere 14 -18 år.	Patrick		

6. Friluftsliv for ALLE

Prosjektnr: 160 Diverse aktivitetsprosjekt **Fagansvar:** **Est. årsverk:** 0,4

FNR skal jobbe for aktivitet og gjennomføre store og små aktivitetsprosjekter for bedre folkehelse. Det skal vektlegges å nå grupper med spesielle behov og aktiviteter som gjennomføres hele året og som bidrar til sosial inkludering.

Resultatmål	Ansvar	Frist	Status
6.1. Flerkulturelle og innvandrere (160.20) – Øke flerkulturelle og innvandrere sin deltakelse i friluftsliv og fysisk aktivitet utendørs.	Gjøril		
Kurs i grunnleggende friluftsliv med flyktningetjenesten i Molde og Kristiansund	Gjøril		
Informere om kursmaler og tilrettelegge for etablering av kurs i friluftsliv (sommer og vinter) for flyktninger i flere kommuner. -kurs i minst 6 kommuner -integre strandrydding som kursmodul i kursmalene -tilrettelegge for 6 strandryddedager -kartlegge behov for fagdager og nettverk for ansatte i kommunen	Gjøril		
Gjennomføre Stikk UT!-introkurs for innvandrere. 8 turer der 4 skal være nærturer til gapahuker	Gjøril		
Sørge for økt deltakelse fra flerkulturelle og innvandrere på friluftsskoler.	Mattis		
Samarbeide med <i>Utenlandsk kultur møter norsk natur</i> i Kristiansund. Bistå med utstyr og transport.	Ola		
Låne ut henger med sykler til sykkelkurs og brukere.	Ola/Mattis		
6.2. Aktiv på dagtid (160.30) – Øke aktiviteten ute hos lite aktive personer, samt redusere ensomhet og utenforskap gjennom Aktiv på dagtid og lignende tiltak.	Liv		
Bistå Molde og Kristiansund i gjennomføring av Aktiv på dagtid/Friskliv og mestring.	Liv		
Jobbe for økt bruk av friluftsliv i Aktiv på dagtid-tilbudet i flere kommuner Synliggjøre tilbud og etablere nye samarbeid.	Liv		
Se Aktiv på dagtid i sammenheng med Stikk UT! Sammen.	Liv		
6.3. Tiltak for personer med nedsatt funksjonsevne (160.50) – Jobbe for friluftslivstilbud som dekker et bredt spekter av funksjonsnivå.	Marte/Mattis		
Sørge for at det lages gode turbeskrivelser for rullestolbrukere og gradering av turer i morotur og at disse synliggjøres i Stikk UT!-appen	Liv/Marte		
Kartlegge tilgjengelighet i kommunene, avh. av midler fra Kartverket.	Mattis/Marte		
Følge opp tilrettelegging for ulike grupper i planer for friluftslivets ferdselsårer, Stikk UT! og annet tilretteleggingsarbeid.	Mattis/Liv/alle		
Bidra i nettverket for Spenningskurset på Bjorli. Herunder gjennomføre «Klart-det-går»-kurs for ledsagere avhengig av finansiering.	Marte		
6.4. Festivaler og stands (160.90) – Bidra til friluftsansettment, på forespørsel og etter vurdering av relevans og kapasitet.	Alle		
6.5. Diverse aktivitetstiltak – Andre (160)			
Delta på Friluftslivets uke (31.8 – 8.9.) og markere Gapahukens dag 27.09. med ulike tiltak. Blant annet kåre årets gapahuk 2024	Marte/Liv		
Ha gapahuk som gjennomgående tema i mye av det vi driver med i 2024	alle		

7. Marin forsøpling

Prosjektnr:	200 Strandrydding 210 Rydd Norge	Fagansvar:	Patrick/Gjøril	Est. årsverk:	1,8 (+ eksterne)
--------------------	---	-------------------	-----------------------	----------------------	-----------------------------

FNR skal være en sentral aktør i arbeidet mot marin forsøpling i regionen. FNR skal organisere og samordne profesjonelle og frivillige strandryddeaktører og være bindeledd til kommuner og nasjonale myndigheter og organisasjoner.

Resultatmål	Ansvar	Frist	Status
Tiltak			
7.1. Strandrydding (200.50)			
Søke midler til strandrydding fra Miljødirektoratet, Handelens Miljøfond og andre relevante aktører.	Patrick		
Gjennomføre Stikk UT og plukk! Og legge til rette for strandrydding for frivilligheten. Evaluere og videreutvikle ordningen.	Patrick		
Drive informasjons- og holdningsarbeid mot marin forsøpling.	Patrick		
Bistå med koordinering i det nasjonale prosjektet «Landsdekkende folkeforskning på plast langs kyst og i elver» i samarbeid med SALT, NORCE, HNR, MARFO, HMF og FL.	Gjøril		
Invitere 3 videregående skoler i Nordmøre og Romsdal til å delta prosjektet «Landsdekkende folkeforskning på plast langs kyst og i elver» og bistå med opplæring og koordinering.	Gjøril		
Videreføre samarbeid med profesjonelle strandryddere og vurdere samarbeid i nye områder.	Patrick		
Sette i gang Ghostnetbusters, ordningen som sørger for at dykkere, fridykkere og andre får bidra til å fjerne spøkelsesteiner.	Patrick		
Iverksette flere tiltak som hjelper næringslivsaktører til å bidra med å redusere mengden marin forsøpling.	Patrick		
7.2. Nettverk Marin Forsøpling Møre og Romsdal (200.10)	Patrick		
Drifte og koordinere Nettverk Marin Forsøpling, i samarbeid med Sunnmøre Friluftsråd og Runde Miljøsentre. -arrangere to åpne strandryddeaksjoner i Nordmøre og Romsdal. -bidra til planlegging og gjennomføring av 3 nettverkssamlinger.	Patrick Gjøril		
7.3. Rydd Norge (210)			
Gjennomføre tildelte oppdrag i Rydd Norge-programmet i Aukra, Averøy og Hustadvika i samarbeid med Hustadvika Adventure.	Patrick		

8. Skjærgårdstjenesten

Prosjektnr:	250 Skjærgårdstjenesten	Fagansvar:	Ola (Patrick)	Est. årsverk:	0,1
--------------------	--------------------------------	-------------------	----------------------	----------------------	------------

FNR skal bidra til utvikling og drift av Skjærgårdstjenesten i Møre og Romsdal til beste for kystfriluftslivet i vår region og i arbeidet mot marin forsøpling.

Tiltak	Ansvar	Frist	Status
Bidra til styring og drift av Skjærgårdstjenesten i Møre og Romsdal som sikrer en konkret, balansert og best mulig oppgaveportefølje i Nordmøre og Romsdal.	Ola		
Jobbe med å etablere og finansiere egen båt stasjonert i vår region, samt skulering av eget mannskap.	Ola		
Bruke Skjærgårdstjenesten i planmessig arbeid med sikring av nye områder, drift og forvaltning av sjønære friluftsområder bl.a. tilknyttet padleruter.	Ola		
Slutføre utvikling av 25 nye padleruter knyttet til offentlige friluftsområder og publisere i Morotur. Vurder nye, sammen med kystleder, kystpilgrimslede	Synnøve/ Ola		

9. Areal – plan, sikring og tilrettelegging

Prosjektnr: Flere **Fagansvar:** Ola/Mattis **Est. årsverk:** 0,4

FNR skal jobbe for at arealer for friluftsliv kartlegges og ivaretas og at sikring og utvikling gjøres planmessig og bærekraftig til beste for mennesker og natur.

Resultatmål	Ansvar	Frist	Status
Tiltak			
9.1. Statlig sikring – Arbeide for planmessig sikring av flere arealer til friluftslivsformål.	Ola/Mattis		
Fremme ordningen for statlig sikring av friluftsområder og bistå kommunene i arbeidet. Arbeide med systematisk oppfølging og bistand av kommunenes arbeid med sikring og tiltak.	Ola/Mattis		
Jobbe planmessig med sikring, drift og forvaltning av sjønære friluftsområder i samarbeid med Skjærgårdstjenesten.	Ola		
9.2. Tilrettelegging – Arbeide for planmessig og bærekraftig tilrettelegging av turstier, kloppe, skitraseer, turveier, padleruter, sykkeltraseer med mer.	--		
Heve intern kompetanse og utvikle praksis for rett sti på rett sted. Bidra med informasjon og kunnskap om tilretteleggingsarbeid bl.a. gjennom egen temaside på nye nettsider.	Ola		
Sammen med Skjærgårdstjenesten bidra til friluftslivsanlegg, som kystledhytter/gapahuker/teltsteder og andre tiltak som tilrettelegger for kystfriluftsliv.	Ola		
Bidra til å ruste opp stier med stor slitasje på utvalgte Stikk UT!-traseer gjennom bl.a. bruk av Stikk UT! stifond og spillemidler.	Ola/Marte/ (Kristin)Liv		
Bidra til økt bruk av morotur, herunder til å registrere gapahuker, badeplasser, aktivitetsplasser, kulturminner, toalett, padleturer, parkeringsplasser osv.	Marte/ Ola/Mattis		
Støtte idrettslag og løypelag med GPS og abonnement på www.løyper.net .	Liv		
9.3. Arealforvaltning – Være en aktiv bidragsyter i kommunale og regionale planspørsmål som berører friluftsliv.	Ola/Mattis		
Jobbe for at kommunene ivaretar friluftslivsarealer der folk bor, i tråd med nasjonale føringer og bærekraftsmål. Søke finansiering for økt innsats på området og utrede samarbeid med regionale myndigheter med tanke på å komme tidligere inn i planprosesser.	Ola/Mattis		
Vurdere plansaker og komme med innspill om friluftslivsfaglige tema, i samarbeid med Forum for Natur og Friluftsliv (FNF).	Mattis/ Ola		
9.4. Kartlegging og verdsetting av friluftsområder (310) - Bistå gjenværende kommuner med å kartlegge og verdsette friluftslivsområder, etter tilgjengelig kapasitet, evt. på oppdrag fra kommuner.	Mattis		
9.5. Plan for friluftslivets ferdselsårer (320) – Arbeide for at kommunene utarbeider <i>Plan for friluftslivets ferdselsårer</i> og gjennom dette fremmer stien som friluftslivets viktigste arena.	Mattis		
Fortsette prosjektet som er i nest siste år med statlig finansiering, tilby prosjektstøtte til de kommunene som ønsker og arbeide for oppstart i flest mulig kommuner.	Mattis		
Ferdigstille planer i 5 kommuner. Oppstart i ytterligere 5 kommuner.	Mattis		
9.6. Turskiltprosjekt (350) – Bistå kommuner og frivillige med skilting, herunder finansiering.	Ola		
Informere om ordningen og ta imot bestillinger.	Ola		
Søke om spillemidler til skilting i friluftsområder.	Ola		
9.7. Julneset (390) – Gjennomføre statlig sikring og tiltak (parkering, tilrettelegging for bevegelseshemmede, benker, Julnesrunden med mer) i samarbeid med Molde kommune.	Ola		
9.8. Dagsturhytter – Bistå fylkeskommunen i arbeidet med dagsturhytter i våre kommuner.	Ola		
9.9. Oppdrag for kommuner - Friluftsrådet kan påta seg «kommunale oppgaver» som faktureres etter avtale innen dette fagfeltet, jf. Samarbeidsavtale punkt 4.	Ola		
9.10. Friluftsbarmometer – Delta i samarbeid med FNF, SF, MRFK og FL om utvikling av et friluftsbarmometer.			